

Szerkesztői iroda:

Kossuth Lajos utca (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre	32 korona.	Negyedévre	8 korona.
Félévre	16 korona.	Egy órára	3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Deák Ferencz utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér hirdetési ára 6 fillér. Gyárosok, kereske dők és iparosok árkedezményben részesülnek.

Reklám sora 2 korona.

Hivatalos közlemények sora 5 korona.

Nyilvántartási okmányok garmond sora után 40 fillér fizetendő.

Kongresszus után.

Nem mondunk új dolgot azzal, hogy a kassai gazda-kongresszus tanácskozásai öröndetes meglepetést keltek mindenfelé. És mégis szükségesnek tartjuk ezt ismételní, mivel igen jelentős dolognak véljük, hogy a társadalmi összhang keresésének törekvése dominál azokban a körökben is, amelyek szinte rendszeresen szerettek az ellenkezővel gyanusítani.

Egyébiránt nincs mit tagadni azon, hogy a gazdasági érdekek fokozottabb felőlelését célzó mozgalom egyes külső nyilvánulásaiban adott e vádakra némi táplálékot. De nagy tévedés volt ezt a tisztán látszatszerű jelenséget az u. n. agrár-mozgalom lényegéhez tartozónak tekinteni és ennek révén az agrár törekvések jogosultságát meggyanúsítani.

A dolog úgy áll, hogy a magyar föld érdekei évek óta súlyos válság nyomásának vannak kiszolgáltatva. A gazdasági élet általános depresszióján kívül a törvényhozás mulasztásai, illetőleg a kormányzati politika is hozzájárultak e válság előidézéséhez s így természetesen, hogy a gazdák körében megérlelődött az a meggyőződés, hogy bajuk egyrészt orvoslását a kormányzati rendszer változásában, a törvényhozás szellemének átalakításában kell keresniük. De a mult kormányzati rendszere megijedt a gazda-közvélemény e mind határozottabban érvényesülő meggyőződésének a pillanatnyi hatalmi érdekekre valóban nem kedvező terjedésétől és hogy gátakat emeljen az elé, elhintetni igyekezett a bizalmatlanság konkolyát a gazdák és más társadalmi osztályok között.

A konkoly-hintésnek meg is volt az eredménye. Sikertől bizalmatlanságot keltenie a gazda-törekvések irányában és azzal sikerült magát az agrár-mozgalmat is bele terelni egy olyan, a reá kényszerített önvédelem természetese következményéjévé képező, de a kivülálló szempontjából mégis ferde posícióba, a melyben az agrár-mozgalom nem úgy tűnt fel, mint a természetes önvédelem, hanem mint a többi gazdasági tényező háttérbe szorítására irányult manőver.

És mindez nem is változhatott meg addig, míg annak a látszat fenntartása érdeke volt a kormányzatnak. De a kassai kongresszus tanúsága szerint megváltozott, mihelyt a politikai közélet hajójának ormáról más jelszavak röppentenek szerte szét, mint a melyek

a multban e visszavonás szításának célzatával onnan elhangzottak.

A gazdák nem látják ma ellenségeket a gazdasági élet más tényezőiben, mert biznak a közhatalom egyensúlyozó törekvésben. Biznak abba, hogy a kormány nem hasznót akar huzni az esetleg kiélezett ellentétekből, hanem eliminálni igyekszik azokat.

Ez a bizalom szinte szembeütközik a domborodik ki a kassai kongresszus tanácskozásából és e bizalom nyomán bekövetkezik egy előre nem sejtett és épen annál öröndetes meglepő hangulatváltozás, melynek hatása alatt a sorsuk javításán tanácskozó gazdák baja alapokának keresésében szintén kerülni igyekeznek mindazt, a mi dissonanciát idézhette elő, de inkább keresik, a hibát önmagukban és első sorban módokat keresnek e hibák hatásának redukálására.

Annál öröndetesebb ennek az iránynak jelentkezése. mert a kereskedők miskolci kongresszusa után az ellenkező könnyen találhatott volna igazolást a jelentkezésre. Elismerés érte a gazdakongresszus vezetőinek, hogy az igazolásnak ezt az alkalmát nem kívánták megragadni!

Dr.

Politikai hírek.

Báró Kemény Kálmán. Budapestről értesítenek, hogy a főrendiház egyik alelnöki állását a napokban betöltik, s az új alelnök Maros-Tordamegye volt főispánja, Kemény Kálmán báró valóságos belső titkos tanácsos lesz. Ez a választás kedvező hatású lesz az egész országra, de különösen az erdélyi részekre, a melyekben Kemény Kálmán báró a népszerűbb közéleti férfiak egyike.

Az ülésszak berekesztése. A tegnapi beterjesztett költségvetésnek a pénzügyi bizottság által történt letárgyalása után a képviselőháznak jelenleg folyó 4-ik ülésszaka berekesztetik és nyomban rá az 5-ik ülésszak fog megnyitni. Okot erre az intézkedésre gróf Csáky Albinak főrendiházi elnöké történt kinevezése adott, a ki a törvény értelmében főrendiházi tagsági jogát csak az új ülésszakban érvényesítheti. Az új elnök e hó 13-án csak az esküt fogja letenni, hivatalos működését azonban csupán az új ülésszakban fogja megkezdeni.

Összeférhetetlenségi ügyek. A képviselőház összeférhetlenségi bizottsága e hó 11-én, csütörtökön ülést tart, a melyen határnapokat tűz ki azok ak az összeférhetlenségi bejelentéseknek a tárgyalására, a melyek még a nyári szünet előtt a Ház elé

lőkségéhez érkeztek s a Ház elnapolása következtében mindaddig nem nyerhettek a bizottság útján való elintézését.

A jövő költségvetés.

Kolozsvár, okt. 11.

A képviselőház tegnapi ülésén nevezetes esemény történt. Lukács pénzügyminiszter hosszú beszéd kíséretében előterjesztette az 1901. évi költségvetést.

E szerint a kiadások oldalán 1,056,546,417 korona áll az 1,056,582,297 korona bevételével. A mi összehasonlítva a tavalyi költségvetéssel, máris csökkenést mutat. És ez a csökkenés átvivődik arra a „némi fölöslegre” is, a mely a pénzügyi egyensúlyt szokta jelezni a Tiszától Wekerlén át egészen Lukács Lászlóig hivataloskodott pénzügyminiszterek költségvetéseiben és expozéiban. Most a főlöleg lecsökkent 35.880 koronára, a mi a tavalyi 147.331 koronával szemben 111.741 korona visszapótlást mutat.

Mindezeket egybe vetve, a költségvetés fölött most is kénytelenek vagyunk konstataálni, hogy az folytatása annak a rendszernek, amelyen a passzív Magyarország felépül. Nem szakított a kormány ezzel a rendszerrel. Központra futó állami életünk szörnyű pénz emésztő föl és éhséget nem csillapít. Még az állam szolgálai, a tisztviselők is éheznek, mert a nagy keretek, amelyeket politikai érdekek épített meg, nem számolnak a nemzet valódi szükségével.

Az egyetlenegy vonás, amely a szám-tömegek utvoztójában arra mutat, hogy a megerősödés politikája nem egészen idegen, a fiskalizmus legfőbb öre előtt az, hogy a szövetkezeti mozgalomról melegen nyilatkozik. Ezzel nagyon elkésott a pénzügyminiszter, mert ha a szövetkezeti mozgalom felkaroltatott volna annak idején: ma nem volna annyi szociális és gazdasági baj.

Amit a pénzügyminiszter az adóreformról mondott, az fájdalmas vallomás. Mert konstataálja, hogy ennek az országgyűlésnek az immár rövid tartama alatt a megoldásra gondolni sem lehet.

A költségvetés a következő főbb eredményeket tünteti fel:

A rendes kiadások 970.496.302 koronával vannak előirányozva, vagyis az 1900. évre törvényhozással megállapított 957.633.950 koronával szemben 12.860.523 korona emelkedést mutatnak.

Ebből a jelentékeny többletből 2.561.126 korona a közösgyi kiadások emelkedésére esik, s kerek összegben 5,100.000 koronát igényelnek azok a kiadások, melyek a korábban hozott és az időközben alkotott törvények végrehajtásával merülnek fel.

Összevonva a fentebb ismertetett főbb

eltérések eredményeit, a költségvetés mérlege következőleg alakul:

970.496.302 korona rendes kiadással szemben 1,052,770.396 korona rendes bevétel áll, vagyis a rendes kezelésnél 42,273.895 korona fölösleg mutatkozik

Ellenben a rendkívüli kezelésnél 86,049.914 kor. átmeneti és beruházási kiadással 43,811.901 korona rendkívüli bevétel áll szemben, vagyis 42,238.013 korona mutatkozik.

Együttvéve a rendes és rendkívüli kezelését, 1,056,546.417 korona összes kiadással 1056 millió 582.297 korona bevétel áll szemben, vagyis végeredményben 35.880 korona fölösleg mutatkozik, mely fölösleg 111.451 koronával kisebb az 1900. évi állami költségvetésnek a törvényhozás által 147.331 koronával megállapított fölöslegénél.

A közigazgatás egyszerűsítése.

Kolozsvár, okt. 11.

A kormány — mint nemrégben jeleztük — tervbevette a közigazgatási adminisztráció összes ágazataiban az ügyek kezelésének és ellátásának lehető egyszerűsítését, továbbá azt, hogy az ily módon megtakarítandó összegeket a tisztviselői illetmények javítására fogja fordítani.

Történtek is, különösen az idén, több irányban, majdnem valamennyi minisztérium kebleben elismerésre méltó intézkedések az adminisztráció egyszerűsítésére.

Némelyek úgy vélekedtek, hogy ez intézkedéseknek az eredménye már a jövő évi budgetben számszerűleg is kifejezésre fog jutni, vagyis hogy a közzszolgálat egyszerűsítése lehetővé fogja tenni fölöslegessé vált hivatali állásoknak a megszüntetését s ekként megtakarított summának a fizetések javítására való felhasználását.

Sajnos, a dolgok ereje hatalmasabbnak bizonyult a miniszterek intencziójánál is. A költségvetési előirányzatában, mely holnap a képviselőház asztalára kerül, hivatalos állásoknak az adminisztráció egyszerűsítése folytán való megszüntetése egyáltalán nem szerepel.

Ellenkezőleg, a kormány minden egyszerűsítés mellett is kénytelen volt a szolgálati ágazatok nagy részében ezuttal is új hivatali állások rendszeresítését hozni javaslatba.

Egyik-másik minisztérium budgetjében szórnyatosan fordulnak elő az új hivatalok, másoknál viszont, különösen a melyekhez nagy állami üzemek tartoznak, nagyobb arányokat ölt a hivatali állások szaporítása.

Igy például az államvasutaknál, a postánál stb. egész csomó új állás szervezése mutatkozott szükségesnek s azok költségei föl is vannak véve a budget előirányzatba.

Ily körülmények közt, fájdalom, hiúnak bizonyult az a remény és föltevés, hogy a közzszolgálat egyszerűsítése és azzal kapcsolatban a hivatali állások apasztása már a évi budgetben módot és eszközöket fog nyújtani a tisztviselői fizetések javítására.

— p.

Nyilatkorat.

Dr. Ferenczy József egyetemi tanár a következő nyilatkozat közlésére kérte fel lapunkat:

A spányol szépművészetek és Murillo felől irt utolsó könyvemről a „Budapesti Szemle” e havi füzetében dr. Riedl Frigyes bírálatot irt, s benne egy nagyon logikátlan passzus van, mely egyrészt ellenem kiméletlen támadást képez, másrészt az egész bírálatot nevésségesen ellenmondással teszi. Kérdést intéztem a bírálóhoz, mert sem a brutálitást, sem a logikátlanságot nem tulajdoníthattam neki. A következő választ kaptam: „Tisztelt Kollega Ur! Gyulai maga szolított fel, hogy írjak az Ön könyvéről. Ő akkor még nem látta, úgy hiszem máig sem olvasta. Nagyon felháborított, hogy Gyulai egy könyvet, melyet nem olvasott, az én nevem alatt lehord.

Eredetileg így volt:

Örömmel látjuk, hogy Ferenczy József komoly tudományos munkát irt.

Ezt írta helyette Gyulai: Örömmel látjuk, hogy Ferenczy komoly tudományos munkát írt, melyet nem olvasott, az én nevem alatt lehord.

En e változást csak tegnapelőtt már kinyomtatva láttam. A Gyulai-féle passzus ellenkezik az én bírálatommal, mert:

1. Én dicsérőleg ezitálok 15—20 sort mintakép.

2. Elvárom Öntől a bírálatban, hogy folytassa munkáját (a budapesti Murillókról.)

Részemről igenis feljogosítom Önt annak kijelentésére, hogy bírálatom egyetlen dorongoló passzusa tudtom nélkül került a bírálatba, melynek többi (tölem való részével nem is egyezik.

Üdvözlöi tisztelettel okt. 7.

Riedl.

Ez a levél fényes tanúságot tesz Gyulai Pál urnak irodalmi tisztességéről felől, (a mivel különben már régen tisztában vagyunk.) Gyulai Pál ur lesújtó ítéletet mond az olyan könyvről, a melyet nemcsak nem olvasott, de még nem is látott és támadását a bíráló háta mögé rejtőzve intézi, épen mint a banditák szokták. Gyulai urnak ez az ortvátadás — úgy vélem — az én könyvemet nem ölte meg, hanem, hogy az ő irodalmi tisztességében való hitet — ha volt ilyen valakiben — teljesen megölte, az kétségtelen.

Ferenczy József.

Sport.

Alsózsuki lóversenyek.

A farka-vadász társulat ez idei meeting-jének utolsó versenyét, mint már említettük, vasárnap rendezi. Erre a napra van fenntartva a legmagasabb díj is, a 6000 koronás „Erdélyi díj”, melyre minden istálló a legkittenőbb lovait indítja. A program 6 futamot ir elő, tehát az előző napi versenyeknél egygyel többet. Különös érdekességet ígér a „Drag-hunt-Steaplechase”, mely eddig a zsuki pályán bemutatva nem lett, de tudomásunk szerint Magyarországon sem, mert ezen futamnak rendezése igen nagy fát-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1900. Október 11.

A Rákóczy-induló.

Írta: Lázár Ernő.

Uj hadnagy került az ezredhez.

Pelyhes állu, kék szemű, fiatal kis gyerek — alig lehetett több 17 évesnél — a kit a katonai akadémia szigorú fegyelemben eltöltött évei alatt csak a ragyogó tisztí bojt és a szabad élet gyönyörűség reményei vigasztaltak.

Neki is fogott élvezni az életet abban a nyomorúságos kis bosnyák faluban, a hová a monarchia fontos érdekei kiméletlenül elsodorták.

Nincs keserveesebb látványegy ilyen kis katonánál. Egy érett férfi komolyságával bucsuzik el a nagy ut előtt övétől s mialatt szeretne zokogva borulni az édes anyja karjai közé: hideg, fontoskodó arczaal emelgeti sapkájához fehér keztű kezét, mintha az képezné egyedüli gondját, nehogy valakinek elfeledjen külön szulátulni.

Iskolatársai még javában faragják a festett padokat és alig vannak tul az első szerelmek, az első csalódás s az első érettségi kísérlet akadályain, egy pillanatra sem távol az édes anyja zemei elől, nem ismerve az egyedüllet unalmát sem, mikor a családi körből gyerekkorában kiszakított kis kadét megtanul unatkozni, szenvedni és emlékezni.

Nem az első majális szupé csárdására, vagy a táncosnéjának pisze orrára és szürke zemeire, hanem a sivár egyedüllet háthor-zongató magányában az édes anyjára, szülő-

földjére és a templom alatti szép, virágos mezőre, a hol egy-egy parázs verekedés után úgy lehetett sirni, hogy a városba is lehálatszott. Nem kellett a helyett hidegen, komolyan — szalutálni...

A kis faluban volt vagy 800 katona és vagy 40—50 nyomorult bosnyák viskó, melyek egy rendetlen utca két oldalán lapultak meg alázatosan és alattomosan, a hogy a falusi kutyák szoktak, ha egy mellettük menő parasztnak botot látnak a kezében.

A bosnyákok vigyáztak a katonákra, nehogy ellopják a csenevész törökszilvát, meg a csisókát, a katonák pedig vigyáztak a békére, meg néha-néha magukra is, nehogy itt találjanak maradni az idők végeztéig.

Mert a bosnyák veszedelmes ellenség.

Szembe mosolyog és hizeleg az embernek, de jaj annak, a kit egy őrizetlen pillanatban egyedül talál a susogó erdők alatt.

A kis hadnagy, a kiről a történetem szól, komoly, magába zárkózott volt mindig.

Pedig olyan rosszul állott az, ennek a mosolygásra termett kis szőke gyerekeknek.

Rosmann ur, a fűszeres, a ki a katonákkal jött ki ide szerencsét próbálni, a második héten megszólította:

— Hogy tetszik lenni hadnagy ur?

— Kösönöm Rosmann, jól.

— Nem tetszett még utolérni a honvágy?

Az ám, a honvágy!

Ez a rettentő, kínos kórság, a mely olyan, mint a szerelem: a vágyakozásból táplálkozik és a kielégített szenvedélytől szokott meghalni.

A kis hadnagy arca komoly maradt és közömbös. Színtelenül felelt, mintha nem is ott járna az esze:

— Mitől az Rosmann! Itt is olyan zöld az erdő és a mező, mint „ott”, olyanok a fellegek, az ég és az emberek, csak

hogy ezek opiumot szívnak és imádkoznak, nálunk pedig bagóznak és káromkodnak!

Rosmann, a vörös szakállu, becsületes Rosmann zavarba jött.

A hány tiszt még ide vetődött hozzá, az mindig panaszkodott, vágyakozott, busult, aztán el kezdett inni és végül Rosmannal el-elbeszélgetett arról az országról, a hol más az ég, a föld, az erdő és az emberek. De a kis hadnagyot nem látták busolni, bort pedig nem szokott inni soha.

— Nincs szíve! — mondogatta Rosmann méltatlankodva.

Egy holdvilágos este őrségen volt az új hadnagy. Az őrszoba priescsen fektődött; úgy tett, mintha aludnék, pedig bizonyosan gondolkozott.

Künn, a puha gyepen leheveredve beszélgettek a bakák. Hogy miről? Hát a szülőföldről. A szülői házról, a Riska tóhérről, meg Pandurról, a nagy lompos kuvaszról, meg... édes Istenem, egy egész életen át ellehetne arról beszélni.

Csillagos őrszi est volt. A falu felől szagfogottan hozta fel a szél a nyomorult minarett tetején üvöltő mézszín vontatott imáját.

Csend volt köröskörül. Az egyik baka, egy alföldi magyar gyerek belékezdett szomoruan a nótájába:

Két lába van a gólyának,
Még sem viszik katonának...
Az istenét a világnak:
Mért nem születtem gólyának!

A többi hallgatott. Hej de messzi járatott az eszük!

Mikor a második versszakot énekelte, egy dördülés zúgott végig a hegyek között.

A hadnagy felugrott és kirohant a szobából. Mira odaérkezett, nem énekel már Szántó Féri a gólyáról. Mosolygott egy ke-

veset és igen erőlködött, hogy végezze be a nótáját, de a száján már omolva habzott ki a piros, forró vére.

Valami fájdalmas érzés nehezedett mindenkinek a lelkére. A halál sokkal borzasztóbb idegenben, mint az édes anya földön.

Egy káplár, a mint tartotta a haldokló fejét, a foga közül morgomta:

— Mi haszna van attól a királynak, hogy itt pusztulunk el ebben az istentelen országban!...

Harmadnap pedig az egész szakasz sirt, mikor a fekete, kövér bosnyák földre beeresztették a koporsót, s a káplár utána hintett egy marék megszáradt, fehér porondot, a kisujszállási homok pusztáról, a hol ilyenkor még a fű is le van égvé a földről, az édes anyaföldről...

Csak a kis hadnagy volt komoly és hideg és harsány hangon vezényelte a sortűzet Szántó Ferinek:

— Hoch an! Feuer!

A hosszú ebédő zsúfolva volt tisztekel.

Ott volt az ezredes is, a ki a dunántúlról került ide bosnyákországba.

Általában sok magyar fiu volt a tisztek között, s a ki nem volt magyar, az is magyarnak nevezte magát.

Felder például, egy cseh főhadnagy nem tudott többet magyarul ennél az egy szónál: Eljen!

De ezt aztán nem is győzte eleget kiáltani, ha pohárköszöntőt mondott valamelyik a tisztek közül.

Emelkedett hangulatban folyt a multság, de a mint az a tisztek között szokásos: illedelmesen, finoman.

A katona banda játszott. Strauss ke-

ringöket, a „Kleine Witwét” és operette részeit. Persze a toasztok után mindig a Gotterhaltét.

Tizenkét óra felé Felder, a cseh főhadnagy felemelkedett az asztaltól s a banda karmesterével ereszkedett szőba.

A karmester nagyon hevesen magyarázott neki valamit, ő pedig megölelte a vállát, mintha nem tudna magára megállani.

A katona banda elhallgatott s egyszerre teljes erővel, hatalmasan zendült végig a teremben a Rákóczy-induló.

Mintha villám csapott volna behirtelen, olyan halálos csend suhint végig a hosszú asztalokon.

Mindenkinek torkán akadt a szó, néhányan leejtették a villát, meg a poharat kezükből, az új hadnagy pedig az asztal végén biborvörös lett egyszerre s mint a kitszíven talált a golyó, felugrott az asztal mellől.

A zene, a dicsőéges kurucok nagy-szerű indulója, mint egy hatalmas fergeteg zúgott széjjel a teremben. Csodálatos lelkesítő érzés szállotta meg a tiszteket s mindenki a hadnagyra nézett, a ki pillanatig zavartan állott az asztal végén, aztán zemeiből lassan két könyecsepp gördült végig a fiatal pelyhes arezon lefelé...

Az édes messzi szülőföld feltámadt emlékei alatt elfelejtette a kis hadnagy, hogy ő komoly, higgadt katonatiszt s a gyermek, a hazájától elszakított kis gyermek heves zokogással borult az asztalra...

Leírhatatlan zűrzavar támadt erre. Mindenki felugrált a helyéről, egetverő élénkes tombolt végig a szobán s mintha a Rákóczy harcsoai kelték volna ki százados sirjaikból, csillogó szemekkel, szilaj, vad elszánt-sággal énekeltek tovább a német tisztek a magyar Rákóczy indulóját.

radsággal jár s Wesselényi Béla báró falka-
nagy és csak hosszas rábeszélés után vál-
lalta el annak rendezését.

A megnyitő számot képező „Drag-hunt-
SteapleCHASE”-re 6 ló neveztetett, de a ne-
vezés még nincs beárva, mert ezen díjban
lovak még az indulás előtt egy fél órával is
nevezhetők. Eddig nevezve lett gr. Bethlen
István „Hitetlen”-e, gr. Mikos Zsigmond „Lé-
hája”, Rohonczy Lőrincz „Vicza” és „Jonat-
han” nevű lova, br. Wesselényi Béla „Csi-
lag”-ja és br. Wesselényi Pálma „Nig”-je.
A favorit valószínűleg „Hitetlen” lesz, de
„Vicza”-nak is erős kilátásai vannak a győ-
zelemre.

Az „Erdélyi-díj”-ban lesz legerősebb a
küzdelem, melyre mint említett, a legjobb
lovakat startoltatják. Ebben indulnak az ősz-
szes eddig elsőnek beérkezettlovak a „Bíró”
kivételével, melynek nincs indulási joga. Br.
Wesselényi „Fiamettája”, gr. Beldi „Mirzája”,
Tholnay „Erdőse”, br. Szentkereszty „Pelo”-
je biztos indulók, de indul a még itt nem
futott gr. Bethlen Károly „Ráró”-ja, melyet
tulajdonosa lovagol s a br. Wesselényi Pálma
„Pardubitz”-a, mely a múlt évi 6000 kor-
díj győztese volt.

A „Hölgyek-díjért” 18, s a „Lovar-
egylet-díjért” 14 ló indulhat, míg Kolozs-
vár város díjért 26 ló is startolhat, de ter-
mészetes, hogy 8—10 lovu mezőnynél itt sem
lehet többről szólni.

Az utolsó futamot az állami ménék döntő
versenye képezi, melyre, ha csak valamelyik
állat beteg nem lesz, 12 ló nyergeltetik. Ezen
versenyt gr. Bethlen Károly fogja vezetni,
kinek bravuros lovaglását a közönség ez ideig
is nehezen nélkülözte.

Térszűke miatt a hivatalos programmot
csak holnap közzétehetjük, de már előre is fel-
hívjuk a közönség figyelmét ezen utolsó napi
versenyre, melynél szebben rendezett a vi-
déri versenyek közt hiába keresünk.

Az alsószuki lóversenyeket látogató köz-
zönség között napok óta szobeszéd tárgyát
képezi a vasárnap lefutandó „Drag-hunt-
SteapleCHASE”, de mivel ezen verseny Magyar-
országon még bemutatva nem lett, ke-
vesen vannak, kik a kellő magyarázatot erre
nézve megadhatnák. Ép ezért nem vélünk
felelősen munkát cselekedni, ha arról egyet-
mást ez alkalommal elmondunk. Mindenek
fölött hegy-völgyes pálya kell hozzá, mert
habár kis területen is bemutatható, a közön-
ség keveset látna belőle lapályos területen.
Tulajdonképen falka-vadászat, de korlátok
közé szorítva, annyiban, hogy a kutyák egy
bizonyos előre meghatározott területen kell
fussanak a lovak előtt, míg a rendes falka-
vadászaton — néző közönség híján — a
lovakok arra követik a kutyákat, a merre
azok vezetik. Hogy a kutyák arra menjenek,
a merre a falka nagy kívánja — a már előre
meghatározott területen a versenyek előtt
a szimat végett vonszalékot (slepp) huznak
végig Ezen szimatot haladnak a kutyák
mindaddig, míg őket más irányba terelve, a
falka nagy megadja a jelt a tulajdonképeni
lóversenyre.

Összegezve a dolgot tehát, a most vasárnap
lefutandó „Drag-hunt SteapleCHASE” a követ-
kezőképp fog lefolyni. Elöl megy a 15 kopó-
ból álló falka, melyet kb. 40 lépésre követ
br. Wesselényi falka nagy, kit 20 lépésnyi
távolságra, de kissé oldalt lovagolva követ a
két ostoros, hogy a falkát rakoncátlanokodása

esetén egy csoportba tartsa. Ezt követik az
urlovasok. A falka vezetése mellett belova-
golkják a kb. 8000 méter területet s adott
jeladásra — a kopókat más irányba csalva
— a falka nagy megadja a jelt a tulajdon-
képeni verseny belovagolására s csak ezután
terelik be a kutyákat az istállóba. Eleinte 30
kutyával lett tervezve a verseny, de betani-
tások oly sok nehézségbe ütközött, hogy
15-öt el kellett távolítani. Az erre vonatkozó
próba futamok már két hete tartanak s ma
már a kutyák rendesen végzik a kötelessé-
güket. Érdekes volt tudósítónknak ezen ügy-
ben a Wesselényi báróval történt párbeszé-
deből azon kérdésre adott válasz is, hogy mi
lesz, ha a falka a betanított szerepétől eltér-
őleg — egy nyulra akad? — mire a nemes
báró csak annyit felelt, hogy azt már magam
sem tudom, de valahogy csak kivágjuk ma-
gunkat.

SHINHÁZ.

Aranyasszony.

(Vigjáték 3 felvonásban. Irt: *Schönthan és Kopp-
el-Elfeld*. Magyar színré áttűtette: *Makai Emil*.)

A tegnapi darab, egy-két órára, naivra-
tette a közönséget. Ha egyéb érdeme nem
is volna Schönthan és Koppel Elfeld vigjáté-
kának, méltatunk kellene és pedig rokon-
szenvesen, ezért az egyért is. Mert hiába,
nevessenek ki, van valami, nem egészen
közönséges dolog abban, ha egy darab ké-
pes kicserélni bennünket, bár rövid időre,
minket, a századvég ideges, realis és legke-
vésbébbé sem hiszékeny közönségét.

Hogy jó darab, vagy rossz darab, az,
elmondhatjuk, csaknem másodrendű kérdés;
fő, hogy az a vékonyka mese, mely a vig-
játékon, ama bizonyos vörös fonálként végig
húzódik, elegendő volt-e arra, hogy szóra-
koztasson és teljes figyelmünket a darabra
kösse le. Nos hát, mondjuk meg előre, hogy
igen; bár arra sem mernénk mérget venni,
hogy ha a német írócéz darabját más for-
ditja le, kevésbé ékes versekben, kevésbé
jó rímekkel, szóval, kevésbé poétikusan,
mint Makai Emil, ugyanilyen hatást ért volna
el. Mi a fordításnak, speciáliter ennek a
fordításnak, igen nagy fontosságát tulajd-
nitunk s úgy tekintjük ebben a dologban,
mintha egy harmadik társzerzőről volna szó.

Rövidesen körülbelül egy lehelne e mon-
dani a darab meséjét. Éva, az arany asszony,
egy ötös özegegy, szép, kedves és gazdag;
csak az a hibája, hogy egy kis nagyzási hő-
bortban szenved. Mágnaót szeretne férjül,
de nem kap. Végre odakérli házához Gerle-
váry gróf, egy tönkrejutott mágna, kit hite-
lezője utaztat saját költségén, csak azért,
hogy egy jó házasságot csináljon és fizesse
ki adósságait. Persze, a gróftól sokféle sze-
rencsétlenség és apró baleset éri, nem si-
kerül neki a szemfényvesztés s végtére, Éva
asszony Péterhez, saját segédjéhez megy fe-
leségül, kinek sikerül meggyőzni őt igaz sze-
relméről.

Az, hogy a darab, a szinlap tanúsága
szerint, hol játszik, tökéletesen mindegy. Hogy
nem magyar szellő fujdogál benne, azt már
az első jelenetekből ki lehet ismerni; de az
is igaz, hogy Makai Emil, a magyar poéta,
sok frissességet öntött bele s mi a siker je-
lentékeny részét az ő igazán szép áttűteté-
sének tulajdonítjuk, ha a tulajdonképeni „át-

tűtetést” nem is tartjuk helyesnek. Ez az át-
tűtetés most idejét mult dolog; egykor volt
ugyan szükség reá, mikor semmink sem volt,
most, hála isten, megerősödünk annyira,
hogy nem szükséges ilyen eszközökhöz fo-
lyamodnunk. De hát, ha már ezt a formát
választotta a fordító és a közönségnek tet-
szett, mulatott rajta, ne tegyünk kifogást
ellenre.

Az előadást igen szerencsésnek mond-
hatjuk, mert csaknem minden szerepre meg-
volt a megfelelő szereplő. *Horváth Paula*,
Éva asszony, nem közönséges inventióról tett
bizonyosságot; különben is, illett ez a szerep
az ő egyéniségéhez s azt hisszük, vannak
komoly dolgok, melyeket, ép úgy, mint a
tegnapi, szép sikerrel meg tudna csinálni.
Kár is egy irányban fejleszteni ki az olyan
tehetséget, mely többféle szerepkörben is tud
jót produkálni. *Krasznay*, Znojemszky Loja,
jó volt természetes humoráért. *Bónis* elta-
lálta Gerleváryt s különösen a második fel-
vonásban tisztességesen meg is csinálta.
Tompá, Péter értelmes szerepével igen jól
beletalált ebbe a környezetbe és komoly si-
kere volt. Nem hagyhatjuk dicséret nélkül
Árpási Katát sem, Borbála néni jóízű ábrá-
zolóját. Az előadást a gondos rendezés is
emelte.

A ki nincs teljesen elfáulva a poézis
szépségei iránt, nézze meg ezt a mulattató
vigjátékot, mely kedves szórakozást nyújt egy
estére.

A mit az erdő mesél. *Géczy* darab-
jának előkészületei foglalkoztatják most a
színházat. Nap-nap után szorgalmasan próbá-
lnak a darabból. Az új díszletek is meg-
érkeztek már, egyik kitűnő budapesti dísz-
lesteftő műterméből. Az új díszlet egy tel-
jes berendezésű gyönyörű erdőrészletet ábrá-
zál, a hol az egész darab lejátsszik. Az
igazgatóság különös gondot fordít a darab
kiállítására. A darabra, igazi animóval készül
az egész személyzet, nagy sikert ígér s bi-
zonyára kasszadarabja lesz a színháznak,
mint *Géczy* többi darabjai, a *Gyimesi vad-
rág*, az *Ördög mátkája* és a *Sárdi ház*, me-
lyek mind sok előadást értek meg Kolozsvárt
s ma is állandóan műsoron vannak.

A második ifjusági előadás
a jövő hét vasárnapján, 21-én fogja a
színház megtartani, mely alkalommal a
Shakspeare hatalmas tragédiája, *Julius*
Caesar fog színré kerülni. Ez az elő-
adás kivételesen fél 3 órakor fog kez-
dődni.

Szép Heléna. A színház énekes sze-
mélyezete szorgalmasan készül Offenbach
operettjének felelevenítésére. A czim szerepet
Székely Irén fogja játszani.

Névtelen levelek. Tegnap vették
kezdőüket a próbák Mars és Devaliers bo-
hozatából, mely a Magyar Színház egyik
legsikerültebb mű-darabja volt. A darab
valószínűleg a jövő hét végén fog a színház
műsorán szerepelni.

A közigazgatási tanfolyam hallgatók panasza.

Az „Ujság” megható jeremiádozat zen-
gett el tegnapi számában a tanfolyam hall-
gatóiról. Valóban kedves az a figyelemesség,
melyvel pártfogásába vette érdekeinket s
emberbaráti szívének teljes melegével ipar-

kodik a tanító bácsik jégshivét felolvasztani.
És mégis — oh oh! milyen haládatlan világ
ez a mai — de nem csak a világ, hanem
mi is. Mert kénytelenek vagyunk azok lenni;
ugyanis míg közzététel kellene adoznunk a
jó szívű szerkesztő urnak, a miért méltóza-
tott minket a tyrannus tanárok és a noncur-
ramus igazgatóság páriáinak feltűntetni —
meg kérjük sőt kívánjuk is, hogy ne engedje
érző szívét rossz riporterei még rosszabb
riportjai által ellágyulni.

Tegye meg pedig ezt azért, mert a
fentti czimen irt híreből csak az felel meg
a valóságnak, a mit nem állít, ellenben ál-
lítóanyag mondaita vagy nem igazak, vagy
nem jogosak.

Ugyanis a tanfolyam hallgatói nap-nap
után lépnek ki a tanfolyamból, a nevezett
lap állítása szerint, hát ez egyszerűen nem
igaz, ha csak úgy nem értette a riportert ur,
hogy mindennap 10 perczenként szivarozás
végett kilépdelnek a folyósóra, mert a te-
remben ez tiltva van. Vagy pedig tudomá-
sára jutott a tudósítónak, hogy az eddig ki-
lépett 3 hallgató nem egy nap mondott bucsut
az igazgatóság intentióinak, hanem nap-
nap után 3 különböző napon — mert bizony
még csak 3 hallgató vett bucsut a tanfo-
lyam kapu felkötésétől s ezek is azért mert
állást kaptak — még pedig jót. És így míg
az év elején voltunk 57-en most az időköz-
ben felállított párhuzamos tanfolyamra be-
iratkozott 4 hallgatóval 58-an dicsérjük a mi-
niszter ur tívűs találmányát.

Az eltávozottak állást bizony nem kap-
hattak, mert az egyiknek volt, a másiknak
nem kellett, a harmadik nem keresett. Iga-
zán megtehette volna az „Ujság” hogy ne
az eltávozottakat siratta volna meg állásnél-
küliségükben, hanem a jelenlevőket, mert
azoknak igen is nagy szükségük van reá.
Keressük is az elfogadható tisztességes mun-
kát, de fáradságunk kárba, szavunk pusztába
veszett — nem az igazgatóságnál, hanem
a város mindazon hivatalai munkaeölt fog-
lalkoztatott egyéneinél, kiknél bizalommal aján-
lottuk fel munkánkat s tártuk elé sanyaru
helyzetünket. Hszen az igazgatóság mit te-
het egyebet, minthogy megkereste érdekünk-
ben a hivatalokat, a melyek czinikus vála-
szaikat nem késtek megadni: „Most nincs
szükségünk reá.” Persze! Mit nekik az a
jegyzőség — éljen a hogy tud! És ha az
igazgatóságnem tett volna semmit — ugyis meg-
tették volna mi körutunkat a városban, mint
hogy megis tettük, de hát állást ugyan nem ad-
tak egynek sem, hanem annál szebb taná-
csot: Ember kúdj és bizva-bizál

Az igazgatóságot pedig nincs mivel és
miért vádolni, mert még eddig minden jo-
gos és lehető kérdésünket teljesítette — gon-
doskodik folyton, hogy a szükségben levő
hallgatók kenyérhez jussanak, most is 10
hallgatót helyeztet el a megynél.

Óráink megváltoztatását igaz ugyan,
hogy kértük, de míg most a párhuzamos tan-
folyam felállításával lehetetlen, másfelől nem
is használ mitsem, mert állást így sem le-
hetne kapni.

Mi, a kik benne vagyunk a tanfolyamba,
nem tudjuk felfogni, hogy mikifogásolni való
volna azon, hogy minket óráról-órára kiker-
deznék a tanárok, ámbár ez nem igaz. Sőt
ellenkezőleg nagyon is helyesnek találjuk pe-
dagógiai szempontból.

A tanfolyamnak ugyanis nem mindenik
hallgatója áll azon az előképzettségi nívón,
melyet az előadott tárgyak megkövetelnek,
tehát az előadó urak vannak hivatta arra,
hogy ezt a különbséget áthidalják, a mi le-
hetetlen volna, ha nem ellenőriznék a foly-
tonos készütséget, mert az egymást követő
magyarázatokat nem értenék meg a hallga-
tók. E rendszer mellett nem halmozódik fel
hó végére kötelező colloquiokra a tan-
anyag, melyet a fentemlített okból, elfeledve
a magyarázatot, megtanulni nem tudná a
hallgató. Nem kell az előadó uraknak a hall-
gatók által meg nem értett helyekre a hó
végén visszatérni s ez által elejteni az elő-

adás fonnát, ellenőrizi a figyelmet, szorgal-
mat s a tanulástól elszakított hallgatókat is-
mét hozzászoktatja.

De már hogy is lehet olyat mondani,
hogy nálunk a „figyelmeletlen megszekundáz-
zák”. — Dehogy, „megnullázzák” — mert
nálunk nulla divék — s mi már ki is javi-
tuttuk a régi nótát: „Egy két nulla nem a
világ.”

Mivel mindig így volt e világi élet, be-
lenyugodtunk mi is a változhatatlanba —
bár mi is szeretnők, hogy azok is mind 4 eseket
kapjanak, a kik nem tudnak — de akkor
csorbát szenved az erkölcsi igazság s ennél
fogva eszünk ágában sincs előadóinknak fel-
háynyi, hogy a hanyag és nem tudókat meg
nullázzák. Nincs szándékunk magunkat ken-
dőzni, még eddig nem került sor valamelyik
hallgató társunk tudományának nullával való
comprimálására.

A tananyag nagyságáért esztelenség
volna az igazgatóságot vádolni, hiszen neki
is ép úgy meg van az szabva, mint nekünk,
hanem igenis dicséret illeti őket, hogy olyan
tananyag mellett lelkiismeretesen a viszo-
nyoknak megfelelően tudják hatalmas tan-
anyagukat előadni s ugyezőlván a quintes-
sentiáját feltálalni.

Nem könnyű dolog az tisztelt szerkesztő
ur, valakinek a megynél a közigazgatást vé-
gezni, tehát hivataloskodni s azonkívül ké-
szülni a tanfolyamon előadandó cursusra, bi-
zottsági ülésre, tárgyalásra s nem tudom
még hova mind eljánni. Tehát talán velünk
együtt őket is lehetne sajnálni a tananyag
nagysága miatt. Kérem meginterjúvolni a mi-
niszter urat, ő állította össze tananyagunkat,
de biztosan tudta ő is, mit cselekszik, mert
annak a nagyközönségnek s udvarias hivatá-
lok igényeinek kellett eleget tennie, mely
most megtagadta engedelmét az állam e ké-
sőbbi nagyon is fontos tényezőtől. Nagyon
jól tudta azt a miniszter ur, hogy ez a tan-
anyag sok s állíthatott volna fel 2 vagy több
éves tanfolyamot s ugyancsak akkor tudta
azt is, hogy jobb, ha minél hamarabb ke-
resztült meggyink azon a Golgotán, melyet a
társadalom részvételemsége alkot számunkra.
Éppen azért mi nem panaszkodunk, de
nem is panaszkodunk soha — legalább tes-
tületileg nem — mint a hogy ezt az „Ujság”
állítja, sőt tudjuk, hogy emberségesen meg-
fogunk tudni birkózni ezzel a nagyanyaggal.

Világos. Még be sincsenek fejezve a
collegiumok s már is öt kitűnő kolloquált
egyén van, a mely szám még fog gyarapodni.
Ehhez nem kell kommentár.

Mielőtt tanfolyamra jöttünk volna, tud-
tuk ezt s csak is azok jötteink a tanfolyam-
ra, kik erőt és hivatást érezünk magunkban
reá. Így tehát, mivel mi nem panasztoltunk,
nincs mit tekintetbe vegyen az igazgatóság.

Óreg hiba továbbá, hogy a névben is
eltérés van, mert nálunk Kock nincs (talán
franciaiával tetszett összetévesztetni) csak Koch,
s ha majd Koch ur édes apja keresné a ki-
tűnők sorába fia nevét, nem találná, holott
tényleg kitűnő, bizonyára leapasztaná havi
gázsiját, a mit tudom nem fizetne vissza a
szerkesztő ur.

Éppen magok a kirótt kitűnően kolle-
quált hallgatók kéri, hogy ne tessék őket
b. lapjában kitenni, mely sokkal szerényeb-
bek képességükkel, mintsem a sajtó által
őhajtanák magukat bálványoztatni, de meg
azért is, mivel az előadó urakat a szerkesztő
ur nem informálja arról, hogy egy-egy ilyen
kis hamis hírekséket kinek a besugása foly-
tán volt kegyes napvilágra hozni s ennél
fogva azt hiszik, hogy közülünk vagy éppen
a kitűnők közül valaki őhajtott kitűnni a mi
mindenesetre feszült viszonyt szűlné az elő-
adó urak és hallgatók közt, a minek csakis
mi innók meg a levét.

Különben is mi már mindnyáján va-
gyunk olyan érett emberek s birunk annyi
bátorsággal, hogy ha valami bajunk van,
meg merjük mondani az igazgatóság és elő-
adó karnak, s ősmerve azoknak nemes, irá-
nyunkbani jó akaratát és lankadatlan mun-

szép szelid angyal megérdemli ötet — ah
igen — megérdemli ötet!

Rikárdot eleinte alig lehetett reá be-
szélni, hogy a jegyest a vákositai között
egyedül hagyja nyugodni, mialat: ő és sir
Marmaduk együtt ebédelnek, de Daisy azt
mondta, hogy egy kicsit aludni próbál vagy
kimegy a terraszra sétálni, ha jobban érzi
magát — délután egy kis eső volt és a
hűvös levegő enyhíteni fogja a lüktető
halántékait.

Tehát végre az atyja és a jegyese el-
mentek, ekkor a Daisy arczáról az erőltetett
fájdalmas mosoly eltűnt, hátra dőlt a párná-
ira, miután egy rövid óráig szabadságában
állott szomorúnak lenni, gondolkodni és a
saját énjének lenni.

Egyedül volt a nagy üres szobában,
melynek az ablakaiból leernyőzött lámpa a
sötét csillogó terraszra sárga fényt vetett
— egyedül volt a szél által ringatott ágak
susogásával, a tányérok és poharak csörrené-
sével, midőn időnként az ebédlő ajtaja meg-
nyílt és betevődött.

A felleges égneek egy nyílásból egy
halvány csillag nézett ki, nézett le a csendes,
lámpavilágított szobába, a sötét sáros or-
száutra, hol egy magányos férfi alak gyalog-
lott Woodsdon felé fordított arczával és a
homályosan világitott ablakokra függesztett
tekintettel, melyek mögött szenvedő állapot-
ban Flolliott Margáretát fektet, mindegyre és
kétségbe esetten ismételve — „Ő elmegy
— ő elmegy!” a mint égő fájó szemét a
selyem vánkosoiba temette — elmegy a
rég édes otthonából, a ragyogó folyótól, a
virágos és gyümölcsös kertektől, hol egy
napon, a most elmúlt nyáron, új élet kezdő-
dött számára — egy idegen szerű, fontoság
új élet, most az előtte levő sors ellen küzd
és fellázadt.

(Folytatása következik.)

Felder, a ki az asztalra ugrott lelkese-
déstől ragyogó arczczal ordította onnan szü-
net nélkül:

— Éljen, éljen! Noeh cinál! Éljen!

Rosmann, a vörös szakállú becsületes
Rosmann nem tudott aludni ezen az éjsza-
kán egy perezig sem...

Egy pár év egy farmer életéből.

— Angol regény. —

A *Lauri szerzőjéről*.

Az „Ellenzék” részére fordította: **AMICA**.

VI.

(Folytatás.)

(11)

Az a leány, a ki egy fél órával ezelőtt
egy halvány hideg szobor volt, most pirult és
reszketett — szíve gyorsan vert, keble hű-
lámzott és szép szemeit lesütötte. És ezt az
átváltozást egy farmernek a neve okozta —
és Avelyn ezt tudta.

— Szabad kérdeznom, hogy a testvére-
nek van e tudomása az ide jöveteléről és
annak a cseljáról? — kérdé hirtelen Rák-
helhez fordulva.

— Oh, nem, nem — sir, ő nem tud
arról semmit! — válaszolá Rákhel. És re-
mélem, hogy az ur nem fogja neki megmon-
dani, hogy én mit tettem — mert Bazil azt
soha sem bocsanát meg nekem.

— És maga azt gondolja, hogy a Flol-
liott kisasszony tanácsának meg volna az a
hatása, hogy a maga testvérét az itt mara-
dásra bírja?

— Sir, megvagyok arról győződve, más-
különbben az ide jövetellel nem alkal-
matlanokdtam volna a kisasszonynak.

Avelyn ur felállott és a Flolliott kis-
asszony székehez ment.

— Margáretá — mondá — e szerint
nem látok rá okot, hogy a tanácsát miért
ne adná.

— Én nem kívánok ebbe a dologba
bele avatkozni — válaszolá Daisy hűdögen.

— Oh, édesem, tegye meg ezt a szí-
vességet e jó emberek iránt. Tanácsolja an-
nak a fiatal embernek, aki az otthoni körben
izgágának látszik lenni, hogy maradjon ottho-
n és lásson a dolgai után. Ez semmi kép-
pen sem bánthatja magát, mert, az esküvőnk
után, egy hónap múlva, elmegyünk innét és
valószínű, hogy Grayfordot sohasem látja
többé.

A Rákhel könnyei is megszüntek, felál-
lott és úgy látszott, hogy meg volt ijedve.

— Sir, bocsanatot kérek, ha túl me-
rész voltam — kezdé.

De Avelyn ur kiméletlenül félbesza-
kitotta.

— Margáretá — mondá — valóban
ez a legkevésőbb, amit maga tehet. Ne ké-
resse magát — és hogy maradásra bírja,
meghívhatja őt az esküvőnk napján tartan-
dó bálra — a cselédek báljára, talán ez —

Daisy felállott és a megvetés mozdula-
tával fordított hátát a jegyesnek k.

— Rákhel, édes Rákhel — mondá fá-
tyolozott hangon — menjen el — menjen
el ettől a háztól, hol azt a nagy szolgálót,
mit testvére nekem tett, durva sértéssel vi-
sionozzák. Nem tudom — nem tehetem —
egy szót sem fogok arra nézve mondani,
hogy testvére a szándékát megváltoztassa.

— Rákhel felállott és egész magasságában
kiegyenesedett.

— Flolliott kisasszony — mondá ke-
sorien — bocsanáson meg, hogy azt bátor-
kodtam képzeli, hogy az uri ladynek van
szíve. Azt gondoltam, hogy az én nagy bu-
bánatomban eljöhettek magához, de azt hi-

szem, nem a maga hibája, hogy oly szép és
oly hideg, mint a jég; gyermek, szeretném ha
Bazil láthatná magát olyennak, a milyen és
a milyennek én látom. Isten vele!

És Rákhel elment, nem ügyelve a Mar-
garéta kétségbeesett arczára és feléje nyuj-
tott kezeire.

— A paraszt leány goromba kezdett
lenni — mondá Avelyn ásitva. Helyesen tette,
hogy tuladott rajta, mielőtt haragjában a teás
csészéket összetörte. Az ő érdekes rüppök
testvérehez, a családi hasonlatosság feltű-
nően erős — nem találja?

Flolliott kisasszony szembe állott vele,
ugy reszketett, mint a nyárfalevél és arczát
szürkés halványaság borította el; szemei ki-
tárgultak és szikráztak.

— Ne beszéljen hozzám! — kiáltá in-
dulatosan. Most egy szót se merjen hozzám
szólni! Hagyjon békét nekem, hogy legyen
tűrelmem életemet elviselni!

És ekkor eszeveszetten, kétségbeesett
gyorsasággal szaladt ki a szobából.

— Hm, kezd kitűnni! — volt az Avelyn
Rikárd megjegyzése. És mosolygott magá-
ban, a mint kezeit a zsebbe dugva, le s fel
járkált a hosszu szobában.

— Soha sem láttam ötet ily csoda
szépnek — nem soha.

Flolliott kisasszony, lihegve, reszketve,
rohant a saját szobájába és ottan rettenetes
sírás és zokogás közben leborult a padozatra,
hiába kiáltozva segítségért, türelméért és
halálért.

VII.

Midőn az öltözködéshöz csengettek, a
Flolliott kisasszony szobaleánya a késői
rózsákból kötött gyönyörű bokréttával lépett
urnó ének a szobájába és szíves izennel
Avelyn urtól, a ki azt reménylte, hogy Flol-
liott kisasszony annyira jobban érzi magát,

kasságukat tudjuk, bajainkon a lehetőség korlátai közt segítve lessz, de ebből a szempontból nem óhajtuk lapok útján hozni azokat tudomásukra.

Mi nem panaszkodunk, a vezetőséggel teljesen meg vagyunk elégedve — valószínűleg azok is mi velünk s ha mi egymás megelégedésére tudunk működni, nem szorulunk a sajnálkozássokra és szálnakra, s ha segíteni nem tudnak az illetékes körök, a farizeusi érzelmek még lapföltételnek sem válnak be.

A tanfolyam hallgatói megbízásából
L. M.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, okt. 11.

A KIK

még erre ez évnegyedre a előfizetési díjat nem küldték meg, azokat a kiadó hivatal arra kéri, szíveskedjenek azt

mihamarább

megküldeni, hogy a lapot továbbra is küldhesse

— **Kiállítás Kolozsvárt.** Budapesti írja levelezőnk: A kereskedelmi miniszternek határozott terve, hogy a Budapesten beavatott textil ipar kiállítás Kolozsvárt is be legyen mutatva a Mátyás szobor leleplezése idején. A kiállítás rendezése attól függ, hogy van-e Kolozsvárt, már előzetesen iránta kellő érdeklődés, vagy nem? A kiállításban a szorosan vett textil iparon kívül, a bőripari munkák, agyag és üvegtermé, valamint gépek is lennének bemutatva. Terveznek ezzel kapcsolatban egy helyi kiállítást is.

— **Hegedűs Sándor inkompatibilitása.** Nagy Sándor szabómester a képviselőház elnökéhez a következő bejelentést tette:

Mélyen tisztelt elnök ur! Hegedűs Sándor m. k. miniszter ur és Kolozsvár város képviselője ellen következő okból: A miniszter urnak saját személyére nézve jár a szalonkocsi és extracug használata: tudvalevő azonban, hogy nemcsak a miniszter ur, egész családja, sőt kisérője és cselédsége mindig az állam költségén és az adófizetők terhére kényeztetik folyton az egész világban a helyett, hogy dolgozna, vagy audienciát is adna, továbbá véleményem szerint más mint miniszteri teendővel nem lenne szabad foglalkozni, e helyett pedig csupán csak reklámban dolgozik és a nagy dobogóit újságjai útján saját érdekében, az állami érdek rovására és a miniszteri tekintély kárára. Ezt én velem együtt az egész közvélemény a miniszteri állással összeférhetlennek tartja.

A Magyar Nemzet erre megjegyzi, hogy Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter soha „extracugon” nem utazott, a családja tagjai kivétel nélkül mindig megfizették az utazási jegyüket.

— **Telefon Bpest és Kolozsvár között.** A posta és távirada igazgatóságától értesítenek, hogy a főpostán levő nyilvános beszélő állomásról mártól kezdve bárki beszélhet a nagyváradi és budapesti távbeszélő-hálózat bármely előfizetőjével.

Az itteni hálózat előfizetői saját állomásaikról a helyközi forgalomban egyelőre nem beszélhetnek.

A beszélgetés díja: közönséges beszélgetés 3 perc időtartamra 2 korona, sürgős beszélgetés ugyanennyi időre 6 korona. Állami vagy más köz-hatóságok ugyanezen díjat fizetik.

— **A kolozsvári Erzsébet kórház.**

A dr. Brandt József min. tanácsos egyetemi tanár által alapított Erzsébet Vöröskereszt kórház jó híre, rövid idő alatt, széles körben terjed. Közel távol vidékről már nem mennek többé a szenvedő emberek osztrák vagy más külföldi gyógyintézetbe, a mióta tudják, hogy a legmagasabb igényeket kielégítő kórház Kolozsvárt van s benne európai hírű szakteknitűk nem csak felismerik rögtön a szenvedő bajját! de értenek hozzá, hogy fontoskodás és nagy képűsködés nélkül lehető rövid idő alatt megszabadítsák a beteget bajától s teljes egészségét, ha ez emberileg egyáltalán lehetséges, vissza adják. A napokban, írja egyik levelezőnk, egy főszolgabíró nyerte vissza teljes egészségét az Erzsébet kórházban. Egy erősebb mozgás következtében jobb karja inkrandulást szenvedett. A járás összes orvosai nem tudták kireperálni a közigazgatás jobb karját. Már-már a legrosszabbra voltak elkészülve, a mikor a főszolgabírónak jó ötlete támadt. Bejött az Erzsébet kórházba és itt dr. Brandt József igazgató egy hét alatt egy helyre hozta, a szenvedő karját, hogy a főszolgabíró a legnagyobb halálával eltelve hagyta el ezt a minta intézetet, az Erzsébet kórház rövid idő alatt a városnak oly nevezetessége lesz, hogy messze földről ide fognak zarándokolni az emberek.

— **Mária ájtatosság a minoriták templomában.** A boldogságos szűz tiszteletére rendezett novéna utolsóján, a Minoriták templomában f. hó 13-án szombatom este 6 órakor tartandó litánián a szentbeszédet főtisztelendő Kolin István monostori rom. kath. plébános ur fogja megtartani.

— **A távirat kihirdetése az új számok.** A kolozsvári távirat kihirdető czél és irány nélkül bodorognak az utcákon, a mióta a házszámokat megváltoztatták. Hiába keresik a czimzettet a jelölt szám alatt. Éjjel 5—6 háza is bekopogtatnak, 10—15 családot felvernek álmukból, míg a valódi czimzettre ráakadnak. Kellemetlen ez a szegény kihirdető, de kellemetlen a lakókra nézve is, mert a más dologával kell untalan foglalkozniok.

— **Automobil közlekedés Kolozsvár—Gyula között.** A jövő zenéje az, hogy Kolozsvár—Gyula között vasut létesüljön. Jó volna addig automobil közlekedést berendezni. Automobilal a közlekedés fél akkora költségbe kerül, mint a vasutal és Kolozsvárról Gyulába lehetne jutni egy fél óra alatt. E közlekedést ki lehetne azután fejleszteni Deés—Torda s a Mezőség irányában is. Nagyvárad és Debreczen között már nemsokára megindul az automobil közlekedés. Egy-egy kocsi 35 kilométert tesz meg óránként. Naponta 3-szor indul kocsi.

— **Az Emke igazgató választmánya** f. hó 12-én (pénteken) d. u. 3 órakor a városházán havi rendes ülését tartja. Ez ülésre a választott és alapított választmányi tagok tisztelettel meghívattak. Kolozsvárt, okt. hó 10-én. Gróf Béli Ákos, elnök. Sándor József, t. alelnök fötitár.

— **Új val. belső titkos tanácsos.** Budapesti vett értesülés szerint a felség Ernusz Klement, a főrendiház alelnökét, valóságos belső titkos tanácsossá nevezte ki. Az új titkos tanácsost tudvalevőleg a napokban nevezte ki a király a főrendiház alelnökévé.

— **Háziiparral összekötött népies téli gazdasági tanfolyamok Kolozs megyében.** Darányi miniszter megbízta Kolozs megye gazdasági vándortanárait, hogy a megye arravaló helyeiséiben hosszabb gazdasági tanfolyamokat rendezzen. Ezeknek célja, hogy a kis gazdák 16—25 éves fiait a télen, 6—8 héten át valamelyes házi iparban begyakoroltassanak, valamint a helyviszonyoknak megfelelő egyszerű népies gazdasági tanításokba részesítsenek. Minden nap délutánján 1—4 óráig e czélra berendezett műhelyekben háziipari gyakorlatot végezzenek a tanulók pl. kosár s vesszőfonás, gyékényfonás, fufaragás, kefe s szaitakötésben gyakorlatnak egy kitanult munkavezetőtől; utóbb 4-től fél 6-ig otthonukban a mindennapi szükséges házi munkát végezzék el, mely után visszatérve az iskolába, két óráig át fél 6-tól fél 8-ig este a földmívelésben, állattenyésztésben, kertészetben, méhészetben, tejgazdaság, legelő s rétkezelés, magyar nyelv, történelem, földrajz és számtanból stb. nyernék népies tanítást, részint a vándortanár, részint pedig a tanításra vállalkozó helyi intelligensabb gazdák s tanítók részéről. A tanítás ingyenes, sőt kézi szerszámot s nyers anyagot is ingyen használhatnak a tanulók, azonkívül készítményeik egy részét, a tanfolyam végeztével el is vihetik. Ugy halljuk, hogy az alispáni hivatalban és az Erdélyi Gazd. Egyletnél történt tárgyalások után a téli Bánffy-Hunyad- és Választ jelöltettek ki a tanfolyamok helyétül, ha elegendő tanuló jelenkezik s ha a helyi faktorok tanerő, tenetere, műhely, ezek világítása, fűtése dolgában kezére járnak a vándortanárnak.

— **Az E. M. K. E. tér aszfaltozása.** E. M. K. E. téren aszfaltozás műveletet végeznek a Máriaffy ház során. Az aszfaltozással kapcsolatban ismét leszállított utcát néhol 1/2, néhol pedig három negyed méterrel. E leszállítás 15 év alatt most másodszer történt. Első ízben 1885-ben szállították le néhol majdnem egy méterrel. A mostantól következő 15 év múlva valószínűleg ismét lejjebb fognak ásni egy méterrel s valószínű, hogy addig a technika annyira halad, hogy a házaknak nem csak az eltöltését, hanem a ház fundameutumának mélyebbre való süllyesztését is kitalálják s így nem fog fenn forogni az az alkalmatlanság, hogy a leszállított vívíjú utcákban volt látható, hogy t. i. létrákon mennek fel az utcáról a kapuk közé a lakók. A mostani utca szabályozásnak az eredménye az, hogy a házak a levegőben fityegnek, a város pedig az adósságok mélységére süllyed.

— **Szvacsina Géza kir. tanácsos polgármester** a vámtarifák revíziója, a kolozsvári vakok intézete érdekében, valamint egyéb városi ügyek elintézése tekintetéből a napokban Budapestre utazott.

— **A tanárjelöltek segélyegyletén**ek unjonnan megválasztott tisztikara nevében Csutak Vilmos alelnök, Szász József titkár és Bíró Lajos ellenőrből álló, három tagú küldöttség tisztelettel ma délbén Vályi Gábor rektoránál, továbbá Csengeri János bölcsészeti és Ápathy Gyula matematikai kari dékánoknál. A tisztikar érzelmeit Csutak Vilmos alelnök tolmácsolta. Ugy a rektor, mint a dékának a küldöttséget nagyon szívesen fogadták és biztosították jóindulatú támogatásukról.

— **Tüz Fogarason.** Levelezőnk írja: Hajnali fél 3 órakor tűzi láma verte fel a város lakosait. A Schull Herich helybeli nagykereskedő kertjében tütt ki, egy minden oldalról elszigetelt fa alkotmányú régi kerti lakban, mely régi butorok és nyomtatvány raktárul szolgált. Az önk. tűzoltóság Zombar Károly parancsnok vezénylete alatt gyorsan kivonult és derekasan hozzá látott a tüzoltáshoz. A kár elég tetemes, mivel maga az épület nagyságánál fogva 1800 korona s a

benne levő tárgyak is mintegy 600 kor. tesznek ki. Az épület maga biztosítva volt migen a benne levő tárgyaknak a tulajdonos kárát vallja. Az épület teljesen földig leégett. A tűz keletkezése oka ismeretlen.

— **A dévai főreáliskola** unjonnan épült fényes berendezésű internátusának tegnap tartották meg fölavató banketjét. Az első beszédet Téglás főigazgató mondotta, kiemelve azt a nagyfőntosságu feladatot, melyet az iskola e különböző nemzetiségi vidéken teljesít. A kormányt Lázár Árpád képviselő éltette az ifjúsághoz intézett lelkesítő beszédében, Téglás Béla a távollevő Kuun Géza gróf valóságos belső titkos tanácsost köszöntötte fel, a ki hervadhatatlan érdemeiért szerzett az iskola fellendítése körül. Tetszést keltett Román esperes beszéde, ki a magyarság felvirágzására üritette poharát. A banket lelkes hangulatban folyt le.

— **A 7 árva** részére egy uriaszonytól 2 koronát és egy csomag ruhát vettünk. A 7 árva részére egy uriaszonytól 2 koronát és egy csomag ruhát vettünk. A 7 árva részére egy uriaszonytól 2 koronát és egy csomag ruhát vettünk.

— **Lefokozott hercegek.** Pe-kingből vett értesítés szerint az ottani diplomáciai kar tagjaival másolatban közölték azt az ediktumot, amely *Kangji, Toaitien és Toaijing* hercegeket címétől és méltóságától megfosztja. Tuan herceget megfosztották minden hivatalától és nyugdíjától s azonkívül átadják a császári ház miniszteriumának megbüntetés végett. Kangji-t és Csauucsiaut a cenzori hivatalnak fogják kiszolgáltatni. A császár konstatáltatni akarja, hogy nem habozott szigoruan elbánni saját családjának tagjaival, akiket az államügyek rossz vezetéséjél vádol.

— **Költő és bankár.** A budapesti polgári törvényszék különös pórt tárgyalat tegnap. Az ellenfelek egy szegény fiatal költő és egy dús gazdag bankár. A jogeset pedig a következő:

Brande Arnold fővárosi bankár elment az ügyvédjéhez s míg az első szobában várakozott, beszédbe elegyedett Szalai József joghallgatóval. Majd, hogy unalmát elűzze, egy verskötetet vett fel az asztalról s szorakozottan lapozgatott benne.

— Csinos versek, mondá.
— En iram — felelé Szalai büszkén.
— Mennyi a könyv ára?
— Két korona.

— Tudja mit? — folytató a bankár — ha Freystädter Flórát felmentik a gondnokság alól, megveszem magától az összes meglevő példányokat.

Szalai, tudva, hogy a Freystädter-ügy szoros kapcsolatban van a bankár anyagi érdekeivel, izgatottan várta a legfelsőbb bíróság döntését.

A dolog sikerült, Freystädter Flórát fölmentették a gondnokság alól. Nosza rohant a költő a bankárhoz s figyelmeztette őt ígéreterre. A bankárt azonban ekkor már cserben hagyta az emlékező tehetsége s nem akart tudni sem költőiről, sem költeményeiről.

Szalai azonban nem ismert trófiát és Brandt ellen pert indított, kérve a bíróságot, hogy kötelezze a bankárt a 300 kötet átvételére és kifizetésére. A járásbírója a fiatal poetát keresetével elutasította, mert nem tudta igazolni, hogy az üzlet csakugyan létrejött. Szalai felelbebezt, de nem sok szerencsével, mert a budapesti polgári törvényszék is a járásbírósa álláspontjára helyezkedett. A poeta azonban még a kir. ítélőtábla határozatát is ki fogja kérni.

— **A tátrafüredi dráma.** Nyitráról írják: Füzesséry Emil a tátrafüredi dráma szereplője visszaérkezett Nyitrára. Állítása szerint a szerencsétlenség az erdő egyik tisztásán egy történt, hogy ő a nedves földön megcsuszott, egy földmívelédsbe esett és esés közben a fegyvere véletlenül elsült. Csak a füst eloszlása után vette remülten észre, hogy Flescht agyonlőtte. Füzesséry gyásza van barátjaért. Nagyon megtört és ideges.

Az itteni társaság őszinte részvételt fogadta. Estére a város egyik legelőkelőbb családja-hoz volt hivatalos. A vármegye közigazgatási bizottsága a bűnvizsgálat elrendelése okából de egyéni tisztességének érintése nélkül állásától felfüggesztette Füzesséry, ki az anyjához vonul vissza és ott marad a végtárgyalásig.

— **Lazarovics é.** Lazarovics Mihály a másfél évvel ezelőtt Amerikába vitorlázott volt bácskai nábob, most ad életjét magáról. Azt írja egy Budapesten lakó barátjának, hogy nagyon rosszul megy odakint a dolga. Félévig mosta egy new-yorki vendég-lőben az egykori nábob az evőeszközöket, most meg gabonát zsákol a kikötőben. Meghatóan írja le nyomorát és csalódását, mely az Újvilágban érte. „Hoái társaim — írja — akik azt hiszik, hogy idekint jobb, a világértse tiúnenek fel a lelketlen ügynököknek, mert azok csak a saját zsebükre néznek. Amerika rossz föld. Iszonyu nyomorral küzd itt nagyon sok ember, ki meggazdagodni jött ide. Szomorú, de igaz szavak és kétszeres sulyuk van egy volt millioner szájából.

— **A perzsa sah Budapesten.** Tegnap délután a Népszínház énekara szórakoztatta a perzsa fejedelmet és a kis Berkes Marci, aki cimbalmon játszott. Az énekara 400 korona tiszteletdíjat kapott és a csöppnyi cigány fiú pedig a nap és orosz-lán rend ezüst érdemrendjét. Nagy órákor az Andrassy-uton végig a Városligetbe hajtott a sah. A szökőkutnál kiszállott a hinta-jából és megtekintette a vizművet. Itt az egyik virággyába lépett és egy rózsától virágot tépet, amelyet gomblyukába tűzött. A közelben dolgozó két kertészleányának 20 koronát adatott a nagyvezírel. A szökőkutnál kocsin a Stefánia-uton a viztoronyig hajtott. Itt cigánytátra akart gyűjtani, a kíséretnél

azonban egy száll szivarka sem találkozott. Ekkor Spléni Ödön báró lépet a sah elé és tárczájából szivarkával kínálta meg. Most meg gyufa nem volt. Végre azután mégis csak találkozott néhány száll Mutschenbacher Sándor lovag detektív zsebében. A sah rágyújtott és miután szivarát elszívta, a száll-lodába hajtott vissza, ahová 1/2 órával később érkezett meg. Fél órával később ebéd volt. A sah változtatott az utitervén és Budapesten tartózkodását egyelőre egy nappal meghosszabbította.

— **Az osztrák-sorsjáték** húzásán a következő nyerményeket sorolták ki: 600.000 korona jutalomdíjat és 2000 koronát nyert a 28718 számú sorsjegy. 10.000 koronát nyert: 56674. 5000 koronát nyert: 5600. 2000 koronát nyertek: 25884 28774 53098 93874 95658.

1000 koronát nyertek: 6784 6516 23079 50587 610405 72714 78620 01156 94819. 500 koronát nyertek: 524 3072 18823 28084 37894 40659 48315 63299 63873 72053 96889.

A többi kihúzott számok 200 koronát nyertek. — **Megálló helyek neveinek helyesbítése.** Az alább megnevezett megálló helyek nevei f. év okt. hó 1-től következőkép helyesbítették: Bozs = Bós, Brassóméheskertek = Brassó méheskert, Csucs = Maros Csucs, Dezmér = Dezmér, Kecze = Maros-Kecze, Mogyorós = Szász-Mogyorós, Paratély = Baráthely, Sebes-Váralja = Sebesváralja, Sonkolyos = Vár-Sonkolyos, Szucság = Szucsák, Verebes = Csik-Verebes, Veszöd = Vesszöd, Zsögöd-fürdő = Zsögöd-fürdő.

— **Osztálysorsjegy érdekeltetnek.** A Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság, Budapest (Gizellár, Haas-palota) az ország legnagyobb osztálysorsjegy-elárusító helye, jelenkény előnyöket és messzemenő biztonságot nyújt. Az intézet sorsjegyeit eredeti áron (utánvétel is) küld szét teljesen költségmentesen. Ezen előnyöknel fogva az intézet sorsjegyei a leggyorsabban fognak el: ajánlats látt, hogy a megbízások mielőbb az intézethez bejussanak.

— **Követeljük mindenütt Emkegyűjtót.**

Gyászrovat.

Temetés. Csiky István államvasuti ellenőr elhunyt nejét Mühlsteffen Mária asszonyt általános és mély részvét mellett temették el a Jókai utcái gyászhatól. A temetésen a MÁV. üzletvezetőség, az osztálymérnökség és állomási hivatalok tagjai testületileg jelentek meg, hogy derék kollegájuk gyászában osztozzanak. A koszorúkkal elborított ravatalnál és a sírnál a gyászszertartást Bíró Béla végezte nagy papi segédlettel végezte. A koszorakat külön kocsin szállították. A népes temetési menetnek mindenütt nagy néző közönsége volt. Az elhunyt derék nő telemeit a köztemetőben helyezték örök nyugalomra.

80 éves korában temették el Nagy-Ajtán okt. 9-én a nagy kiterjedésű Benedek család legidősebb tagját Benedek János ref. tanítót, ny. járási tisztviselőt és földbírókost Erdővidéki intelligens közönsége részvétele mellett. A sírnál a tanítóttestület énekel megatőan, a házánál szép imát mondott Czeli Ignác ref. pap, a sírnál Balázs Ignác köpeczi lelkes beszélt nagy hatással könnyet sajtolva szemekből és remek beszédével, ragyogó ékesszólásával elragadta a hallgatóságot.

Az elhunyt iránt, kibén Benedek Sámuel képezdi tanár testvérét gyászolja — oly mértékben nyilvánult a részvét, a minőt a vidéken ritkán láthatni.

Koporsójára a nagy terjedelmű család tagjai kivül koszorút helyeztek a Hunter nővérek és Irénke örök emlékül.

Zathureczky József: A jó szomszédnak. A járási tisztviselők: Szeretettük jelöl.

Az „Ellenzék” panaszkönyve.

Szemétdombok a Monostor-utcában.

Kolozsvárt a monostor-utcai szemétdombokat, melyek az utca egyik oldalán vannak, vajjon mikor szándékoznak eltüntetni? E buccák már egy hónapnál több idő óta bokrétaí, díszai az utcának. Továbbá az is az utca díszéhez tartozik-e, hogy mindenféle szennyest vizet csak éppen a kapu előtt leve járda folyókába öntsek s így végig foly az egész uton s ott büzőlög a monostor-utcai nép gyönyörűségére? E méziatki orvoslását kéri egy monostor-utcai lakos.

Gabona árak.

Október 11.

A mai hetivásáron a gabonaárak a következők voltak:

	kor	fl.	kor.	fl.
Buza mmázánként	12	—	13	40
Rozs	11	20	12	—
Zab	8	40	8	80
Árpa	10	40	12	—
Ó-kukuricza	10	80	11	—
Új kukuricza	8	—	8	80

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” távirati, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.

Bizalom Darányinak.

Budapest, október 11.

Komárom város törvényhatósága tegnap Sárközy Aurél elnöklete alatt ülést tartott, a melyen a polgármester indítványára lelkesedéssel elhatározta, hogy a Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter ellen intézett támadást helyteleníti, a miniszter iránt teljes bizalommal viseltetik s ennek felirában adki-fejezést. Egyszersmind mély tisztelet-

nek, őszinte ragaszkodásának és hálájának kifejezésül a teli kikötőt Darányi kikötőnek nevezi el; a város felőli hid feljárónál levő két feltöltést parkirozza, azokban Darányi minta mellszobrárt és egy emléktáblát helyez el, a parkirozott részt pedig Darányi-ligetnek nevezi el.

Szerbek és a választások.

Budapest, okt. 11.

A délmagyarországi szerbeknek a választásokon való részvételét illetőleg a liberálisok és radikálisok közt a meg egyezés ez idő szerint megfiusult. A liberálisok, kik a szerbség intelligenciáját képviselik, az aktivitás hívei, azonban a radikálisok még nem látják elérkezettnek a pillanatot, hogy a paszszivításról lemondjanak.

Beteg püspök.

Szombathely, okt. 11.

Hidassy püspök többnyire önkivületben van. Mára várják a püspök beteggyához dr. Angyán Béla egyetemi tanárt.

Szétépték a medvék.

Kassa, okt. 11.

Semjén határában a medvék szétmarczangolták Dratár Mihály és fougsa gyermekét. Arra járok csak a csonitjaikat találták meg.

Gyilkosság.

Kassa, okt. 11.

Tiszaszöllősen Kiss Istvánt nagy kegyetlenséggel gyilkolta meg Bodnár István, a község leggazdagabb polgára.

Országgyűlés.

Budapest okt. 11.

A gazdatiszkekről szóló törvényjavaslatot tárgyalta.

Darányi miniszter mondott nagy beszédet.

Rigó Ferencnek módosítását a honosságra nézve feleslegesnek tartja, mert ugvis benne van a magyar állampolgár a részleteknél.

Rigó Ferenc azt kívánta, hogy a 25-ik szakasznál vétessék be: a magyar állampolgár.

Plosz miniszter hozzámént Szilágyihoz s kérdezte mit csináljunk?

Szilágyi azt felelte: én rászavazok.

Erre Darányi kijelentette, hogy elfogadja.

A szélsőbal Darányit és Szilágyit megjelenezte.

Ezután elővették a vigécz-javaslatot.

3 milliomos alapítvány.

Budapest, okt. 11.

Pálffy János gróf tudatta Széllé, hogy 3 millió koronát érő pozsonyi birtokát az államnak adja, hogy jövedelméből vallás különbség nélkül közzéosztályu, magyar érzelmű családok fiainak ösztöndíjjak adassanak, a mi évente 110,000 koronás dij.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és lap tulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTÉR. *)

Nyilatkozat.

Alíroítottak kijelentjük, hogy *Szöke Sándor* joghallgató, az „Egyetemi kör” és a jogász segélyző egylet alelnöke, *Bikkfalvy István* joghallgató a New-York szálló előtt d. e. 11 ó. előttünk és a nagy számú járó-kelők szemeláttára az „Ujság” f. é. okt. hó 11. számában „Utóhang az egyetemi választásokhoz” című cikkében rajta, mint a „Jogász Segély Egylet” szakosztályának elnökén elkövetett sértésért, megkorbácsolta.

Kolozsvárt, 1900. okt. hó 11-én.

Nagy Endre,

joghallgató.

Kölcze Károly,

joghallgató.

Inoze Sándor,

joghallgató.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

téli női kalap

ujdonságaim

nagy választékban megérkeztek, melyre a nagyérdemű közönség becses pártfogását kérem.

Mély tisztelettel

Kapátan Mari.

Sz. 4471—1900.

996. 3—3.

Árlejtési hirdetés.

A Ferencz József m. kir. tudomány egyetemi klinikák és „Károli” országos kórház továbbá a kapcsolatos m. kir. szülöintézet részére 1901. évre szükséges zsemle, kenyér és kiflinek szállítása után leendő biztosítása végett f. évi október hó 26. déli 12 óráig terjedő zárhatáridővel nyilvános árlejtési hirdetést.

Vállalkozni kívánók felhívtnak, hogy 1 koronás bélyeggel ellátott, sajátkezűleg irt és aláírt ajánlataikat a fenti számra hivatkozással a „Károli” országos kórház igazgatóságának Kolozsvárt címelve adják be.

Bánatpénz címen 500 korona készpénz vagy ovadékképes értékpapirokban (névértékben számítva) a kórház pénztárába letétbe helyezendő s ez az ajánlatban megemlíttendő.

A fenti határidőre be nem érkezett, valamint minden utólagos és távirati ajánlatok nem fogadtnak el.

Részletes feltételek esetleges minták, valamint az egység árak a kórház irodában megtekinthetők, illetve lemásolhatók.

Kolozsvárt, 1900 szeptember hó 21-én.

A „Károli” országos kórház igazgatója.

Dr. Engel Gábor.

Sz. 4556—1900.

995. 3—3.

Árlejtési hirdetés.

A Ferencz József kir. tudomány egyetemi klinikák, „Károli” országos kórház s kapcsolatos m. kir. szülöintézet részére 1901 évre szükséges husmenyeknek szállítása után leendő biztosítása végett f. évi október hó 26. déli 12 óráig terjedő zárhatáridővel nyilvános árlejtési hirdetést.

Vállalkozni kívánók felhívtnak, hogy 1 koronás bélyeggel ellátott, sajátkezűleg irt és aláírt ajánlataikat a fenti számra hivatkozással a „Károli” országos kórház igazgatóságának Kolozsvárt címelve adják be.

Bánatpénz címen s az ajánlat beadása előtt 2000 korona a kórház pénztárában letétbe helyezendő s ez az ajánlatban felemlítendő.

A fenti határidőre be nem érkezett, valamint minden utólagos és távirati ajánlatok nem fogadtnak el.

Részletes feltételek a kórház irodában megtekinthetők, illetve lemásolhatók.

Kolozsvárt, 1900 szeptember hó 22-én.

A „Károli” országos kórház igazgatója.

Dr. Engel Gábor.

Sz. 4384—1900.

997. 3—3.

Árlejtési hirdetés.

A „Károli” országos kórház s kapcsolatos m. kir. tud. egyetemi klinikák részére 1901 évre szükséges tej, tejfel, tehén-turó és vajnak szállítása után leendő biztosítása végett f. évi október hó 26-ikán déli 12 óráig terjedő zárhatáridővel nyilvános árlejtési hirdetést.

Vállalkozni kívánók felhívtnak, hogy 1 koronás bélyeggel ellátott, sajátkezűleg irt és aláírt ajánlataikat a fenti számra hivatkozással a „Károli” országos kórház igazgatóságának Kolozsvárt címelve adják be.

Bánatpénz címen 400 korona készpénz vagy ovadékképes papirokban (névértékben számítva) a kórház pénztárába letétbe helyezendő s ez az ajánlatban megemlíttendő.

A fenti zárhatáridőre be nem érkezett, valamint minden utólagos és távirati ajánlatok nem fogadtnak el.

Részletes feltételek, esetleges minták, valamint az egységárak a kórház irodájában megtekinthetők, illetve lemásolhatók.

Kolozsvárt, 1900 szeptember hó 20-án.

A „Károli” országos kórház igazgatója.

Dr. Engel Gábor.**Néhány külső hivatalnokot**

keres állandó és jól jövedelmező alkalmazás mellett előkelő népszerű biztosító intézet.

Más szakmabeli ajánlkozók alaposan kiképezetnek.

Ajánlatok **Sebest Dezső** urhoz Kolozsvár (Benigni palota) biztosítási iroda intézendők.

1001. 2—20.

Világ-Panoráma

elsőrangú műkiállítás!

Kolozsvárt, Szentegyház-utca 1a. sz. alatt

Október 7—13-ig.

■■■■■■ B E R L I N ■■■■■■

Minden vasárnap új sorozatok!!

A Világ-Panoráma nyitva van mindennap reggel 9 óráig déli fél 1 óráig és délután fél 2 óráig esti 10 óráig.

Belépti díjak: Felnőtteknek 20 kr. Tanulók, gyermekek és katonák (örmenestől lefelé) számára 10 kr.

Kiváló tisztelettel

740. 47—0.

az igazgatóság.

Sz. 4094—1900 főb.

998. 1—3.

Árlejtési hirdetmény.

A maros-ujvári főbánya és deésaknai sóbányahivatalnál 1901. évben a következő élelmi cikkek és szertári anyagok szükségeltetnek:

I. **A maros-ujvári m. kir. főbányahivatalnál:**

1800 hectoliter egynegyed részben rozsszal vegyített elegybuza,

1000 hectoliter törökbuza (tengeri),

8000 kg. kőolaj (petroleum) I-ső minőségű amerikai 3 csillagos,

6000 kg. faggyugyertya tisztán égő fonott béllel,

1000 kg. kétszer finomított égő repce-olaj,

3500 kg. I-ső minőségű „Baku” gépolaj 90 százalékos zsírtartalommal,

1000 kg. henger kenő olaj zöldes sárga nehézfolyású.

II. **A deés-aknai m. kir. sóbányahivatalnál:**

2500 kg. faggyugyertya tisztán égő fonott béllel,

2400 kg. kőolaj (petroleum) I-ső minőségű amerikai 3 csillagos.

Ezen termények és anyagok szállítását elvállalni szándékozók felhívtnak: miszerint egy koronás bélyeggel ellátott és vállalatuk után esedékes 5 százaléknál banatpénzzel felszerelt esetleg csak egyes tárgyakra és hivatalokhoz, vagy az összesre vonatkozó — a pályázati feltételekben meghatározott módon kiállított írásbeli zárt ajánlataikat folyó évi november hó 14-ikén délelőtt 10 óráig „Ajánlat anyagok szállítására” feliratu borítékban lepecsételve, ezen m. kir. főbányahivatalhoz nyújtják be.

A petroleum, repceolaj, gép és hengerolajra vonatkozó ajánlatokhoz minták is csatolandók, vagy az ajánló czég megjelölésével a m. kir. főbányahivatalnak előre is beküldhetők bérmentes csomagban.

Az általános árlejtési és szerződési feltételek alulírt m. kir. főbányahivatal kiadói, vagy a szertárnoki irodában, a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

M. kir. főbányahivatal.

Maros-Ujvárt, 1900. október hó 4-én.

Alsófehérvármegye főispánjától.

Sz. 575—900.

1005. 1—3.

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatomra bízott Alsófehérvármegye kis-enyedi járásában a járási orvosi állás elhalálozása folytán üresedésbe jöven — ezen Koncra község székhelyhez kötött 1200 korona évi fizetés és 300 korona évi utátalánnyal díjazott járási orvosi állásra ezennel pályázatot nyitok, és felhívom mindazokat — kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy családi állapotukat, minősítésüket és a tisztai orvosi vizsga sikeres letételét igazoló okmányaikkal felszerelt folyamodványukat hozzam november hó 20-ikáig annál is inkább terjesszék be, mert a később beérkezendő kérényeket figyelembe nem veendem.

Nagy-Enyeden, 1900 október hó 3-án

Zeyk Dániel,
főispán.**Hazai márvány-ipar vállalat.**

A t. butorkereskedőknek és műasztalosoknak ajánljuk helybeli

márvány-ipar vállalatunkat.

Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat, de különösen **butorokhoz** szükségletű

márványlapokat

magyar, francia, belga, olasz- és szerb márványokból izléses és olcsó kivitelben.

Vidéki rendelések gyorsan eszközöltetnek.

Első Erdélyi Márvány Ipar Vállalat.

Földy Antal utódai.

1002. 1—3. Kolozsvár Ferencz József-ut 58. szám.

A sajó-magyarosi

szőlőmben az idel

RIZLING MUST

termelése

40-50 hectoliter

jutányos áron

ELADÓ.

Értekezhetni **Schuster János** gymn. tanárral Beszterczén, vasut-utca 4. 994. 3—3.

Nyomatott Magyar Mihály nyomdájában, Kolozsvárt.

NOVELLY L.

női divattermék és raktárát

áthelyezte

Mátyás király-tér, Unio-utca sarok**Plébánia-épület alá.****Az Unio-utczában levő bolt-helyiségem**

november 1-től jutányosan kiadó.

992. 2—3

ÜZLET MEGNYITÁS!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy

(Magyar-utca) most **Kossuth-u. 31. sz. a.** a mai kor igényeinek megfelelő

vendéglőt

nyitottam,

a hol kitűnő tiszta jó hazai termésű, **küküllőmenti bor** kapható **36—50** krért literenként.

5 üvegtől feljebb házhoz szállítok.

Ugyszintén elismert jóhírnévnek örvendő

magyar konyhám

a nagyérdemű közönségnek becses figyelmébe ajánlom.

Tartok üzletben elsörendű szeszes italokat kimérve és poharazva és Dréher-féle kőbányai sör.

Abonánsok elfogadtatnak.

A nagyérdemű közönségnek becses pártfogását kérve

Tisztelettel

Pauer Lajos,

volt olaszbor vendéglős.

1003. 1—2.

Pártoljuk a hazai ipart és termelést!!**KOZEL F. JÓZSEF**

kályharaktárban

Kolozsvárt, Unio utca 20. sz.

(Redoultal szemben)

allandóan 800—400 darab kályha kész-

telben van, melyek úgy szépség mint

minőség tekintetben felülmúlhatatlanok

s az eddig teljesített nagyobb megbí-

zások teljes biztosítékot nyújtanak arra,

hogy a nagyközönség további megbí-

zása is ép úgy mint azelőtt a legna-

gyobb szakértelm és pontosság mel-

lett fog eszközöltetni.

Jókai-utca 12. szám.

Naponta friss gyümölcs

Varga Pál

czimbalom-gyártónál megjelent

czimbalomiskolából 1 hét alatt

tonitó segélye nélkül megtanul

czimbalmozni bárki, melyet üz-

letben vásárolt czimbalomhoz

ingyen adok. Budapest, VIII.

Röck Szilárd-utca 3. szám.

Czimbalomról képes árjegyzék

ingyen.

A ki

hazai szövegéből készült

ruhában akar járni, az

forduljon megrendelésével

Marinkiewicz Ignáchoz,

kinek szabó-üzlete Kolozsvárt,

Belközép-utczában van.

Vízvezeték,

csatornázás, kutszivattyúk, tűz-

oltó felszerelések, fűdőberende-

zések tervezése és készítése hazai

anyagok felhasználásával

Bányai Kálmán és Társai

Kolozsvárt, főter 18.

Telefon 324.

Medgyesfalvi Lőrinc, rum- és

cognacgyár, Marosvásárhelyi.

Ajánlja francia módon göle-

párolás után készült creme-lí-

kőrejt. Saját szilvrium, seprő

és törköly-főzde. Kitűnő rumok.

Különlegesség: „Assam-Rum”,

legkitűnőbb thearum. Árjegyzé-

kek viszonteladásitók részére in-

gyen és bérmentve.

Pénzkölcsön

földbirtokokra, bérházakra I. II.

helyre kedvező feltételekkel

nyerhető. Fővilágosítást ad szí-

vességből **Gerő A.** volt tkptári

igazgató Budapest VII. Nefelejts-

utca 8. szám.

A m. kir. posta és távirat igaz-

gatóság rendes szállítója

Gergely Kálmán

kocsigyártó Kolozsvárt, kültörda

utca 27. szám. Új kocsik

készletben.

A kinek építtetni valója van,

az egész bizalommal forduljon

DEMJÉN ÁGOSTON

múlakatos gyorsan és pontosan

teljesít mindenféle

Lakatos munkákat,

saját szabadalmazott ablak-

zárait szellőző készülékkel,

függöny-horgait különösen

ajánlja.

Jókai-utca 12. szám.

Naponta friss gyümölcs

Varga Pál

czimbalom-gyártónál megjelent

czimbalomiskolából 1 hét alatt

tonitó segélye nélkül megtanul

czimbalmozni bárki, melyet üz-

letben vásárolt czimbalomhoz

ingyen adok. Budapest, VIII.

Röck Szilárd-utca 3. szám.

Czimbalomról képes árjegyzék

ingyen.

A ki

hazai szövegéből készült

ruhában akar járni, az

forduljon megrendelésével

Marinkiewicz Ignáchoz,

kinek szabó-üzlete Kolozsvárt,

Belközép-utczában van.

Vízvezeték,

csatornázás, kutszivattyúk, tűz-

oltó felszerelések, fűdőberende-

zések tervezése és készítése hazai

anyagok felhasználásával

Bányai Kálmán és Társai

Kolozsvárt, főter 18.

Telefon 324.

Medgyesfalvi Lőrinc, rum- és

cognacgyár, Marosvásárhelyi.

Ajánlja francia módon göle-

párolás után készült creme-lí-

kőrejt. Saját szilvrium, seprő

és törköly-főzde. Kitűnő rumok.

Különlegesség: „Assam-Rum”,

legkitűnőbb thearum. Árjegyzé-

kek viszonteladásitók részére in-

gyen és bérmentve.

Pénzkölcsön

földbirtokokra, bérházakra I. II.

helyre kedvező feltételekkel

nyerhető. Fővilágosítást ad szí-

vességből **Gerő A.** volt tkptári

igazgató Budapest VII. Nefelejts-

utca 8. szám.

A m. kir. posta és távirat igaz-

gatóság rendes szállítója

Gergely Kálmán

kocsigyártó Kolozsvárt, kültörda

utca 27. szám. Új kocsik

készletben.

A kinek építtetni valója van,

az egész bizalommal forduljon

Hirschfeld Lajos

építőmesterhez, Külmonostor-u.

82. sz. Tervezéseket, költségve-

téseket ugyanott.

231—1900.

1007. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy